

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2025

av Christian Holm (M)

Samförvaltning i stället för naturreservat

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ersätta naturreservat med olika former av samförvaltning.

Motivering

Alliansregeringen gjorde stora framsteg i utvecklingen inom Sveriges naturvårdspolitik. En av de viktigaste reformerna som gjordes under alliansregeringens tid var de ökade möjligheterna till delaktighet och samarbete mellan markägare och naturvårdshandläggare, vilken öppnade upp för möjligheten att ingå i naturvårdsavtal. Det är även positivt att möjligheterna till kompensation för markägare förbättrades i de fall då naturreservat/biotopskyddsområde införs. Det är viktigt att dessa reformer ligger fast och att äganderätten stärks ytterligare.

Möjligheten till att bilda naturreservat kvarstår dock, och det är endast med ett fåtal undantag då detta kan sägas uppfylla ett syfte. Reservaten ska användas för att skydda naturen, men det finns ingen tydlig definition för vad ett naturreservat innebär. Allt mellan små växtlokaler till vidsträckta havs- eller fjällområden kan därmed innefattas. Enligt miljöbalken finns fem giltiga skäl att bilda naturreservat: för att bevara den biologiska mångfalden, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, sörja för människors behov av friluftsliv samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Uppkomsten av naturreservat är vanligen ett beslut där markägaren i fråga oftast saknar möjligheter att påverka, och där själva bildandet av naturreservatet går emot markägarens vilja. Detta måste ses som en inskränkning av äganderätten då rättsövergrepp kan komma att inträffa, eftersom det enligt nuvarande lagstiftning är statens rätt att hävda att det allmänna intresset tar över den enskildes rätt att fritt bruka sin mark. Nyttjanderätten markägaren innehar kan staten med stöd av lagstiftning nu lösa den enskilde från. Marken i fråga är inte sällan en viktig del av markägarens försörjning. Det är inte heller att förglömma att markägare oftast brukar naturen ansvarsfullt då välmående mark genererar större vinst.

Införandet av naturvårdsavtal, som skedde under alliansregeringens tid, är ett välkommet steg mot en politik som kan förena det allmännas och markägarens intressen. Dessa avtal innefattar dock endast en reglering mellan berörda parter, och möjligheten att bilda naturreservat kvarstår i de fall då regleringen anses otillräcklig. Med anledning av ovanstående bör en översyn göras av möjligheten att ersätta naturreservaten med andra former av förvaltning som även inkluderar restriktioner.

Christian Holm (M)